

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov JUDr. Ľuboša Szigetiho a JUDr. Eleny Berthotyovej, Phd. v právnej veci navrhovateľa: **SAD BB, a.s.**, zastúpeného JUDr. Ľ. H., proti odporcovi: **BBSK**, zastúpeného JUDr. M. M., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: **SAD Z.**, zastúpeného JUDr. G. M., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č.: 3272/2007/ODS zo dňa 25. júla 2007, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 Sp 35/2007-33 zo dňa 14. novembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 Sp 35/2007-33 zo dňa 14. novembra 2007 **p o t v r d z u j e .**

Odporca a vedľajší účastník sú **p o v i n n í** spoločne navrhovateľovi zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania v sume 11 497 Sk, na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ľ. H., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie odporcu, ktorým odporca neudelil dopravcovi SAD BB, dopravnú licenciu na vykonávanie vnútroštátnej pravidelnej diaľkovej autobusovej dopravy na linke č. X z BB do L. so zastávkami podľa cestovného poriadku, ktorý je prílohou tohto rozhodnutia. Rozhodnutie odporcu bolo v podstate odôvodnené tým, že navrhovateľ predložil na správny orgán dňa 23.02.2007 návrh na začatie konania o udelenie dopravnej licencie na vykonávanie vnútroštátnej pravidelnej diaľkovej autobusovej dopravy na linke č. X. Dotknutý dopravca SAD Z, a.s. poukázal na súbeh spoja X/2 so spojom X/3, spoja X/1 so spojom X/4 ako aj na ďalšie súbežné úseky medzi Z. a K. Odporca vyzval navrhovateľa na úpravu cestovného poriadku, navrhovateľ doručil správnomu orgánu dňa 02.07.2007 upravený cestovný poriadok, upravený návrh cestovného poriadku

bol aj naďalej v súbehu so spojmi iných dopravcov, najmä X/5, X/4 a spojom X/6 (dopravcu SAD NZ, a.s.). Navrhovateľ v stanovnej lehote nepredložil taký návrh cestovného poriadku, ktorý by dbal na oprávnené záujmy iných dopravcov. Krajský súd v napadnutom rozsudku poukázal na to, že správna úvaha odporcu, ktorou zdôvodňuje neudelenie licencie navrhovateľovi, sa vymyká z právneho rámca, ako aj z logickej požiadavky občanov na zabezpečenie prepravy na danej trase. Otázka udelenia licencie nie je otázkou schvaľovania cestovného poriadku. Ide o dve odlišné veci. V danom prípade ide o diaľkovú trať, na ktorú sa podľa § 15 ods. 1 cestného zákona neuzatvára zmluva vo verejnom záujme a navrhovateľ na požadovanú autobusovú linku ani dotácie nežiadal. Okrem toho navrhovateľ v doplnenom cestovnom poriadku bral ohľad aj na záujmy iných dopravcov, takže spoje dotknutého dopravcu SAD a.s. Z. by vlastne brali cestujúcich v predstihu pred navrhovaným spojom navrhovateľa. Na existujúce prímestské autobusové spoje v okrese Z. nie je možné prihliadať, pretože pokiaľ ide o navrhovanú linku navrhovateľa tento spoj nezastavuje v menších obciach, má zastávku len v Z., v D. N. a v K. Po preskúmaní veci a postupu správneho orgánu - odporcu dospel krajský súd k záveru, že odporca nesprávne právne kvalifikoval vec a preto v zmysle § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. O náhrade trov konania rozhodol tak, že navrhovateľ bol síce v konaní úspešný, súd však navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, pretože v súvislosti s týmito konaniami si náhradu trov konania neuplatnil.

Včas podaným odvolaním rozsudok krajského súdu napadol vedľajší účastník konania. Bol toho názoru, že prvostupňový súd nesprávne právne posúdil vec a preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobný návrh v celom rozsahu zamietol. Poukázal na to, že zmyslom ustanovenia § 13 ods. 5 zákona č. 168/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov je, aby v prípade vykonávania dopravy na linke, na ktorú je zo strany samosprávneho kraja poskytovaná dotácia na základe uzavretej zmluvy o výkone vo verejnom záujme, boli pri schvaľovaní cestovného poriadku, príp. jeho zmeny, čo najmenej dotknuté záujmy tých dopravcov, ktorí vykonávajú dopravu na tejto dotovanej linke, príp. linkách. V prípade, ak by správny orgán udelil licenciu na podklade cestovného poriadku, ktorý by nedbal na oprávnené záujmy iných dopravcov vykonávajúcich dopravu na dotovaných linkách, prispel by k zvyšovaniu straty na dotovaných linkách, čím by spôsobil to, že by musel poskytovať na dotovaných linkách vyššiu dotáciu a tým by zaťažil rozpočet, a teda aj občanov ako cestujúcu verejnosť. V danom prípade sú potreby cestujúcej verejnosti dostatočne zabezpečené linkami prevádzkovanými spoločnosťou vedľajšieho účastníka.

Na odvolanie sa písomne vyjadril odporca. Uviedol, že s obsahom podaného odvolania vedľajšieho účastníka sa čo do významu zvolenej vecnej a právnej argumentácie stotožňuje a s týmto vyslovuje súhlas. Súčasne ako odporca v označenom súdnom konaní súhlasí s podaním odvolania vedľajším účastníkom

na strane odporcu. Poukázal na to, že na zabezpečenie dopravnej obslužnosti predmetného územia má podľa §14a ods. 1 zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v platnom znení vydané dopravné licencie iný dopravca - SAD Z., a.s., ktorý vykonáva túto dopravu na základe platne uzatvorenej zmluvy o výkone vo verejnom záujme. Samosprávny kraj pri výbere dopravcu dbá na účelné a z celospoločenského hľadiska hospodárne zabezpečenie dopravnej obslužnosti. Rozhodnutie o neudelení dopravnej licencie je legitímne. Na určitom úseku dopravnej obslužnosti daného územia by mohli vykonávať dopravu viacerí dopravcovia len v tom prípade, že jednému z nich samosprávny kraj neudelil na jej vykonávanie výhradné právo potvrdené aj uzatvorenou zmluvou o výkone vo verejnom záujme. Takáto doprava by bola komerčnou, čo by však znamenalo, že z dopravnej obslužnosti by dopravcovia vylúčili neekonomické spoje a spoje, ktoré by odmietli vykonať z hľadiska svojich obchodných záujmov, nevykonali by ich vôbec alebo v požadovanom rozsahu pre ich ekonomickú nevýhodnosť. Samosprávny kraj by tak nezabezpečil dopravnú obslužnosť svojho územia, čo by bolo v rozpore s citovaným zákonom o cestnej doprave.

Navrhovateľ sa písomne k odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal vec v intenciách dôvodov uvedených v odvolaní, odvolanie prejednal na nariadenom pojednávaní (§ 246c veta prvá a § 214 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok podľa § 219 O.s.p. je treba ako vecne správny potvrdiť.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy.

Podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250q ods. 2 O.s.p. o opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie. Ustanovenie § 250j ods. 5 platí obdobne.

Z pripojeného administratívneho spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ v zmysle § 39 zákona č. 168/1996 Z. z. v súlade s § 18 vyhlášky č. 311/1996 Z. z. požiadal dňa 23.03.2007 odporcu o udelenie dopravnej licencie pre dopravcu SAD BB, a.s., na výkon vnútroštátnej pravidelnej verejnej diaľkovej autobusovej dopravy s účinnosťou od 01.05.2007 do 30.04.2017. Návrh obsahoval prílohy ako osvedčenie o odbornej spôsobilosti zodpovedného zástupcu, prepravný poriadok dopravcu, personálnu a technickú základňu dopravcu, zoznam dotknutých správcov

komunikácií, žiadosť o udelenie dopravnej licencie včítane cestovného poriadku a mapky vedenia linky. Žiadosť sa týkala vydania dopravnej licencie na vykonávanie vnútroštátnej pravidelnej diaľkovej autobusovej dopravy na linke č. X z BB do L. so zastávkami podľa cestovného poriadku. Odporca dňa 20.06.2007 vo veci vykonal ústne pojednávanie, na ktorom zástupca SAD Z, a.s., Ing. Ch. poukázal na to, že ide o súbeh – konkrétne spoj 2 je v súbehu s existujúcim spojom 9 linky X/3 v úseku D. – Z. a spoj 1 v úseku Z. – D. so spojom 27 na linke X/4, okrem uvedených úsekov sú ďalšie súbežné úseky medzi Z. a K. Pre SAD BB bolo uložené predložiť modifikovaný cestovný poriadok čo sa týka časového vedenia spojov ako aj frekvencie zastávok s ohľadom na uvedené spoje PAL do 27.06.2007. Dňa 28.06.2007 navrhovateľ zaslal odporcovi upravený cestovný poriadok DAL X BB - L. Upravil časové polohy spojov, aby nedošlo k súbehu s dotknutými spojmi PAL dopravcu SAD Z.. Zároveň zredukoval počet zastávok na tejto linke. Vedľajší účastník sa na to písomne vyjadril, že nesúhlasí s udelením dopravnej licencie, pretože v cestovnom poriadku linky X aj po úprave sú spoje, ktoré sú v priamom súbehu so spojmi na linkách iných dopravcov. Ide predovšetkým o súbehy so spojmi č. 4-X/4 a 27-X/4, ako aj spoj č. 12-X/4 (SAD NZ, a.s.), kde je na úseku Z. – D. navrhovaný spoj žiadateľa vedený v rovnakej polohe. Majú za to, že doprava cestujúcich na navrhovanej trase žiadateľa je v súčasnosti zabezpečená v požadovanom rozsahu dopravcom, s ktorým má odporca uzavretú zmluvu o výkone vo verejnom záujme a ďalšie požiadavky cestujúcich v tomto smere neevidujú. Odporca požiadal o vyjadrenie sa k udeleniu dopravnej licencie navrhovateľovi Úrad N. samosprávneho kraja, odpoveď však neobdržal. Následne vo veci vydal už vyššie citované rozhodnutie.

Ústava Slovenskej republiky každému zaručuje právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Zákon môže ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolání alebo činností (čl. 35 ods. 1, 2 ústavy).

Podľa § 4 ods. 1 písm. r) zákona č. 302/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov o samosprávnych krajoch, samosprávny kraj pri výkone samosprávy sa stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. Pritom najmä vykonáva ďalšie pôsobnosti ustanovené osobitnými zákonmi.

Podľa § 22 ods. 1, 2 uvedeného zákona na konanie, v ktorom o právach a povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb rozhoduje samosprávny kraj, vzťahuje sa všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Proti rozhodnutiu samosprávneho kraja vo veciach územnej samosprávy možno podať opravný prostriedok na súde.

Verejná pravidelná vnútroštátna autobusová doprava je vnútroštátna preprava cestujúcich na autobusovej linke medzi dvoma alebo viacerými obcami, najmä

diaľková autobusová doprava, prímestská autobusová doprava, alebo na území obce mestská autobusová doprava.

Podľa § 29b písm. a), b), c) zákona č. 168/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov o cestnej doprave (ďalej len zákon o cestnej doprave) samosprávny kraj pri výkone samosprávy

- a) udeľuje a odníma dopravnú licenciu na vnútroštátnu pravidelnú autobusovú dopravu,
- b) schvaľuje cestovné poriadky vnútroštátnej autobusovej dopravy,
- c) uzaviera s dopravcom zmluvu o výkone vo verejnom záujme a poskytuje dopravcovi náhradu preukázanej straty.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o cestnej doprave, na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak ďalej nie je ustanovené inak.

Podľa § 38 ods. 1 zákona o cestnej doprave, na konanie o udelení a odňatí dopravnej licencie je príslušný samosprávny kraj, na ktorého území je východisková zastávka autobusovej linky, ktorej zriadenie sa má povoliť. Ten v konaní rozhoduje po dohode so samosprávnym krajom, v ktorého územnom obvode sa predpokladá zriadenie nácestnej autobusovej zastávky.

Podľa § 40 ods. 1 a 2 zákona o cestnej doprave správny orgán v konaní o udelení dopravnej licencie dožiada štátne orgány, samosprávne kraje a iné právnické osoby, ktorých stanoviská a pripomienky sú potrebné na rozhodnutie, najmä samosprávne kraje, v ktorých územných obvodoch majú byť nácestné zastávky a cieľová zastávka, obce, v ktorých majú byť zastávky, správcu ciest, po ktorých má viesť trasa autobusovej linky, a útvar Policajného zboru. Ak správny orgán nariadi ústne pojednávanie alebo ohliadku, prizve všetky dožiadané orgány a osoby a požiada ich, aby svoje stanoviská a pripomienky uplatnili najneskôr na tomto pojednávaní alebo na tejto ohliadke. Správny orgán na neskôr uplatnené stanoviská a pripomienky neprihliadne a rozhodne v rozsahu podkladu rozhodnutia.

Z preskúmaného postupu odporcu, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia je možné konštatovať, že odporca v rozpore s citovanými zákonnými ustanoveniami nezistil presne a úplne skutočný stav vecí (pozri aj § 32 správneho poriadku). Zameral sa výlučne len na stanovisko vedľajšieho účastníka o dotknutí sa jeho zájmov a o jeho tvrdení o dostatočnom zabezpečení potrieb cestujúcej verejnosti na tejto linke. Tak ako to krajský súd v napadnutom rozsudku uvádza medzi BB a L. žiadne autobusové diaľkové spojenie neexistujú, takisto nie je zabezpečená ani priama železničná doprava medzi týmito mestami, a preto bolo úlohou, v rámci zistenia skutočného stavu vecí, pre odporcu skúmať i tieto prípadné požiadavky. Predmetná linka má byť diaľková s cieľovou zastávkou na území N. samosprávneho kraja, preto odvolaciemu súdu sa javí potreba zistiť stanovisko tohto samosprávneho

kraja za nevyhnutná aj ohľadom prípadných požiadaviek občanov na túto diaľkovú linku. Navrhovateľ na prevádzku predmetnej linky nepožadoval dotáciu, preto prípadné udelenie licencie by priamo nezasiahlo do rozpočtu samosprávneho kraja na úseku dopravy. Prípadné nepriame straty (zvýšením dotácií vedľajšiemu účastníkovi), ktoré sú zatiaľ vo fiktívnej rovine by sa dali minimalizovať vhodnou úpravou cestovného poriadku na predmetnej linke.

Podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona o cestnej doprave pravidelnú autobusovú dopravu je oprávnený vykonávať dopravca na základe dopravnej licencie, ktorú udeľuje a odníma správny orgán. Na každú autobusovú linku je potrebná samostatná dopravná licencia. Povolit' zriadenie autobusovej linky možno, ak

- a) žiadateľ spĺňa podmienky § 2,
- b) pravidelnú autobusovú dopravu na trase jej dopravnej cesty umožňuje stav a priepustnosť pozemných komunikácií, bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky,
- c) na vykonanie vnútroštátnej pravidelnej autobusovej dopravy má záujem podľa § 14a samosprávny kraj alebo v mestskej autobusovej doprave obec,
- d) žiadateľ vlastní alebo má prenajatú technickú základňu na zamýšľanú prevádzku.

Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 a 5 zákona o cestnej doprave pravidelná autobusová doprava sa vykonáva podľa cestovného poriadku. Cestovný poriadok obsahuje údaje potrebné na informovanie verejnosti o jednotlivých autobusových linkách a o spojoch na nich, najmä zoznam zastávok a časy príchodov jednotlivých spojov na ne a odchodov z nich, prípadne o konkrétnych podmienkach prepravy cestujúcich, batožiny, domácich zvierat a autobusových zásielok na jednotlivých spojoch autobusovej linky, o cestovnom, príplatkoch a zľavách z neho a o iných úhradách a službách súvisiacich s prepravou cestujúcich. Cestovný poriadok vydáva dopravca spravidla na jeden rok; jeho zmeny vydáva raz za polrok. Vydanie a zmeny cestovného poriadku schvaľuje správny orgán. Správny orgán pri schvaľovaní cestovného poriadku, alebo jeho zmeny dbá, aby sa čo najmenej dotkli záujmov iných dopravcov, ktoré vyplývajú zo zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme podľa § 15, a aby sa čo najlepšie uspokojili prepravné potreby verejnosti. Ďalej prihliada na nadväznosť autobusových liniek a spojov na nich a na súlad s inými druhmi dopravy.

Odvolačiaci súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že otázka udelenia licencie nie je otázkou schvaľovania cestovného poriadku. Ide o dve odlišné veci. Správna úvaha odporcu, ktorou zdôvodňuje neudelenie licencie navrhovateľovi z dôvodu nepredloženia takého návrhu cestovného poriadku, ktorý by dbal na oprávnené záujmy iných dopravcov, ktoré vyplývajú zo zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme, sa preto vymyká z právneho rámca.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s právnym záverom uvedeným v rozsudku krajského súdu stotožnil, námietkam vedľajšieho účastníka a odporcu nevyhovet a napadnutý rozsudok podľa § 219 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 246c O. s. p. v spojitosti s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému navrhovateľovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v uplatnenej výške, vzniknuté jeho právnym zastúpením pred odvolacím súdom. Tieto trovy pozostávajú za vykonané dva úkony právnej služby advokátom (príprava a prevzatie veci vrátane prvej porady s klientom, zastupovanie na pojednávaní na Najvyššom súde Slovenskej republiky dňa 24.04.2008) po 1465 Sk (§ 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. v platnom znení) plus dvakrát 19% DPH vo výške 278 Sk, plus dvakrát režijný paušál 190 Sk, spolu 3866 Sk. Za účasť právneho zástupcu navrhovateľa na pojednávaní na Najvyššom súde Slovenskej republiky dňa 01.04.2008 odročenom bez pojednávania ¼-ina odmeny za jeden úkon (§ 14 ods. 5 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení) čiže 366 Sk, plus 19% DPH vo výške 70 Sk, plus 190 Sk režijný paušál, spolu 626 Sk. Hotové výdavky za jednu cestu Banská Bystrica – Bratislava a späť dňa 01.04.2008 vozidlom Škoda SuperB EČV: X - 452km x 6,20 (koeficient náhrady v zmysle vyhl. č. 260/2004 Z. z.) sa rovná 2802,40 Sk + 452km x 0,056 (priemerná spotreba vozidla) sa rovná 25,3 x 40,80 (cena nafty dňa 01.04. 2008) sa rovná 1033 Sk, teda spolu 3835 Sk. Za pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo mimo sídla advokáta patrí advokátovi náhrada za stratu času (§ 17 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. v platnom znení) 1/60-ina výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu, čiže 317 Sk x 10 polhodín, spolu 3170 Sk. Spolu takto trovy činia **11 197 Sk**. Odvolacie konanie vyvolal podaním odvolacieho návrhu vedľajší účastník konania na strane odporcu. Odporca sa k tomuto odvolaniu pripojil. Vedľajší účastník, hoci v konaní zostáva treťou osobou, má však rovnaké práva a povinnosti ako účastník, ku ktorému sa pridružil, a preto pre prípad procesného neúspechu má povinnosť rovnako ako procesne neúspešný účastník zaplatiť procesne úspešnému účastníkovi náhradu trov konania. Preto odvolací súd uložil povinnosť procesne neúspešnému odporcovi ako i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu zaplatiť navrhovateľovi trovy konania spoločne na účet jeho právneho zástupcu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 24. apríla 2008

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová